

Враховуючи вищевикладене, стає очевидно, що корпоративна культура приносить великий внесок у розвиток внутрішнього і зовнішнього середовища організації. При цьому, якщо вона унікальна і виділяє організацію на тлі інших, привабливість такої організації різко зростає. У контексті державної організації це особливо важливо для залучення молодих фахівців. Молодий співробітник відчуватиме, що він працює в динамічному середовищі, де підтримуються корпоративні цінності, що, безсумнівно, вплине на підвищення його трудової мотивації і на бажання працювати в такій організації довше.

Література

1. Шарков Ф. И., Ткачев В. А. Брендинг и культура организации. – М.: Издательский Дом «Социальные отношения», издательство «Перспектива», 2003. – 268 с.
2. Лысикова О. В. Имиджелогия и паблик рилейшнз в социокультурной сфере: учеб пособие / О. В. Лысикова, Н. П. Лысикова. – М.: 2006. – 168 с.
3. Лапина Т. А. Корпоративная культура: Учебно-методическое пособие. – Омск: Изд-во ОмГУ, 2005. – 96 с.
4. Охлупина Е. Корпоративная культура [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://xn--80abjdoczp.xn--plai/main/664-korporativnaya-kultura.html>

Вікторія Сікорська, Ігор Куба
Одеський національний політехнічний університет,
Одеса, Україна

ЗАПОЗИЧЕННЯ У ПРОЦЕСІ МІЖМОВНОЇ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Розглянуто проблему запозичень в українській науково-технічній термінології. З'ясовано причини появи запозичень у процесі наукової комунікації.

Ключові слова: запозичення, термінологія, іншомовна лексика.

Рассмотрена проблема заимствований в украинской научно-технической терминологии. Выяснены причины появления заимствований в процессе научной коммуникации.

Ключевые слова: заимствования, терминология, иноязычная лексика.

The problem borrowings in the Ukrainian scientific-technical terminology. Clarified the causes of borrowing in the process of scientific communication.

Key words: borrowing, terminology, foreign vocabulary.

Запозичення є невід'ємною складовою мови кожного народу. Проблема термінологічних запозичень набула особливого значення у зв'язку з поглибленням міжнародної наукової інтеграції та активізацією термінів-інтернаціоналізмів. Великий внесок у дослідження цієї проблеми зробили В. Акуленко, Л. Блумфільд, Ю Жлуктенко, Т. Кияк, І. Кочак, У. Паньків, Р. Рожанівський та ін., піддаючи дослідженню складні процеси мовного взаємовпливу та дискутуючи з приводу доцільності вживання термінів іншомовного походження.

Нерідко можна почути, що сучасна українська мова має достатню кількість мовних засобів, щоб передати якнайтонші відтінки наукової думки. І це справді так. Більшість мовознавців вважає, що запозичення мають позитивне значення, оскільки іншомовні терміни зазвичай «приходять разом із новим поняттям чи винаходом і вкорінюється одночасно з ними (*комп'ютер, дисплей, дискета, вінчестер*)» [1, с. 44]. Але побутує й інша думка, де запозиченням притаманний негативний присмак, позаяк асоціюються з частковою безграмотністю або калькуванням. Дослідник В. І. Пілецький наголошує, що українські вчені часто не знають багатств рідної мови, з одного боку, а їхня мовна вправність притлумлена інтерференційними впливами російської мови, з іншого, де мовою думання, часто є мова російська або ж і російсько-український суржик [2, с. 34]. У науковому дискурсі право на існування мають полярні думки, але в нашому дослідженні ми зупинимося на позитивній стороні запозичень.

Варто наголосити, що базова термінологія будь-якої галузі науки за походженням є грецька або латинська. Тому свідоме уникнення запозичень у термінології неодмінно призведе до труднощів перекладу наукових праць на інші мови й поступово спричинить замкнутість науки на себе. Але позичати варто лише те слово, яке «вносить у певну науково-технічний напрямок нове поняття і за умови, що цим терміном

послугуються науковці різних країн» [3, с. 15]. Наприклад, вживання іншомовних термінів «інтерфейс» (пристрій спрягання), «сін» (мікросхема на кристалі) є уніфікуванням наукової інформації. Тому ми погодимося з мовознавцем М. Прокоповичем, який стверджує, що запозичення іншомовних слів, зокрема в ділянці термінології, може бути бажаним у зв'язку з відсіченням непотрібних асоціацій та образів, які виникають при вживанні в певному термінологічному значенні вже наявного в мові слова [4, с. 149].

Проте сьогодні час від часу використовуються запозичення, викликані «модою» на певні слова. У такому випадку і саме розуміння слова (його російський переклад) виявляється дещо піднесеним, небуденним. Наприклад, *презентація* – це не просто представлення чого-небудь, а урочиста акція, *бутик* – не маленька крамничка, а елітний салон-магазинчик (правда, іронічно стали називати так і «секондхендівські» магазини), *консалтинг* звучить зараз більш вагомо, ніж консультування, а *кастинг* – більш жорстко, ніж відбір, це прямо караючий меч над головою і т.ін. Використання таких запозичених слів, як, наприклад, *лизинг*, *демтинг*, *маркетинг*, *акція* є модним не тому, що вони нові, а тому, що відображають престижну (доходну) практику.

Багато з причин активного іншомовного запозичення мають об'єктивний характер, інші – суб'єктивний, тому всі нові запозичення можна поділити на дві категорії – необхідні, неминучі, частково навіть такі, що відповідають потребам самої мови, оскільки вписуються в основні тенденції її розвитку (наприклад, відповідають дії закону мовної економії: *килер* – найманий убивця, *картридж* – патрон з фарбою для принтера, *дилер* – фізична особа або компанія, яка здійснює від свого імені посередницькі операції, *брокер* – торговий або фінансовий агент, *пейджер* – портативний бездротовий пристрій для приймання і запису інформації та ін.), і запозичення, яких можна було уникнути: укр. *недолік* є калькою рос. *недостаток*, *самовизначення* – калькою *самоопределение*, *хмарочос* – калькою нім. *Wolkenkratzer* (Wolke «хмара», kratzen «чесати»).

Упорядники української науково-технічної термінології ще не виробили концепції, як позичати найменування найновіших технічних засобів, пов'язаних з комп'ютерними технологіями. Тим часом англomовні терміни *макрос, опція, принтер, сайт, сервер, сервіс, файл, утиліта* та багато ін., значну частину яких можна без втрат перекласти українською, щодня проникають у свідомість усе масовішого користувача.

Отже, до проблеми запозичення потрібно підходити тверезо. Запозичувати слова необхідно лише в тому випадку, коли без них не можна обійтися, тому використані без потреби вони є невиправданими і завдають мові тільки шкоди. Доцільне використання запозичень, не переобтяжуючи та не захаращуючи мову, сприяє її збагаченню. Історичний досвід показує, що, за деякими виключеннями, мова, врешті решт, зберігає корисні слова, які не мають достатньо точних та виразних еквівалентів у самій мові. Оскільки жива мова – явище, що постійно розвивається. Приходить щось нове, зникає непотрібне, зайве, тому для вчених, що працюють в галузі лексикології, залишається багато питань, які вимагають вирішення.

Література

1. Байбакова І, Буракова О., Задорожний В. Англійські запозичення у сучасному українському термінотворенні // Проблеми української науково-технічної термінології: Тези III Міжнародної наукової конференції. – Львів, 1994. – С. 44 - 55.
2. Пілецький В.І. Про деякі запозичення в сучасній українській термінології. // Проблеми української термінології: Матеріали 5-ої Міжнародної наукової конференції / Вісник Державного університету "Львівська політехніка". - Львів, 1998. - № 336. - С. 188-192.
3. Рибак Т., Рибак Н., Рибак Я. Джерела збагачення національної наукової термінології // Проблеми української науково-технічної термінології: Тези 4-ої Міжнародної наукової конференції. – Львів, 1996. – С.14-15.
4. Прокопович М. Роздуми з приводу запозичених слів // Український правопис і наукова термінологія: Проблеми норми і сучасність. – Праці сесій, конференцій, симпозіумів, круглих столів НТШ ім. Т. Шевченка. – Філологічна секція. – Т. 9. – Львів, 1997. – С.1 45-149.